ЄФВВ

2025

МОВОЗНАВСТВО

Відповідно до Порядку організації та проведення вступних випробувань, що проводяться з використанням організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання для вступу на другий (магістерський) рівень вищої освіти, процесами підготовки тестових задань ЄФВВ опікується Науково-методичний центр ВФПО.

МОВОЗНАВСТВО

Завдання 1–140 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді й позначте його.

1. Яке слово є прикладом лексичної асиміляції?
А Гуру
Б Déjà vu
В Ресторан
Г Альма-матер

2. Якому стилю властиві регулювально-імперативний характер, документальність, стабільність, стислість, чіткість, висока стандартизованість висловів?
А науковому
Б офіційно-діловому
В публіцистичному
Г художньому

3. Який аспект мовознавчого аналізу дає змогу встановити причинно-наслідкові зв’язки між попереднім і наступним станом певної мовної системи?
А порівняльно-історичний
Б діахронічний
В синхронічний
Г структурно-дистрибутивний

4. Позначте тип комунікації, який здійснюється за допомогою коду акустичного мовлення.
А усна
Б писемна
В друкована
Г візуальна

5. Які зміни в системі мови відбуваються найповільніше?
А фонетичні
Б лексичні
В морфологійні
Г синтаксичні

6. У якому з варіантів відповіді подано правильне визначення поняття «структура мови»?
А засоби спілкування в їх реалізації
Б сукупність взаємопов’язаних і взаємозумовлених елементів
В стан мови в певний період її історії
Г правила функціонування одиниць спілкування

© Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової освіти», 2025

7. Яка функція мови пов’язана зі ставленням мовця до висловленого?
А комунікативна
Б фатична
В волюнтативна
Г прагматична

8. У якій схемі порушено ієрархію мовних одиниць за рівнями мови?
А фонема–лексема–морфема–речення
Б фонема–морфема–лексема–речення
В морфема–лексема–речення–текст
Г лексема–речення–текст

9. У яких словниках одиниці подано за групами на основі спільних значень?
А ідеографічних
Б енциклопедичних
В етимологічних
Г частотних

10. Що є головною ознакою епічного жанру в художньому стилі?
А вираження суб’єктивних почуттів автора
Б зображення подій через вчинки персонажів і нарацію
В використання діалогів без коментарів автора
Г зображення піднесених подій у віршованій формі

11. Визначте аргумент до твердження: «Дискурс є текстом, зануреним у життя».
А дискурс складається лише з побутових розмов без глибокого змісту
Б дискурс відображає соціальну взаємодію і контекст спілкування
В дискурс існує у вигляді тексту лише як частина художньої літератури
Г дискурс створюється ізольовано, без впливу зовнішніх чинників

12. Яке з наведених слів є простим (непохідним)?
А розмова
Б письменник
В хліб
Г співак

13. Для якого типу складного речення характерна нерівноправність частин, одна з яких залежить від іншої?
А складносурядне речення
Б складнопідрядне речення
В безсполучникове речення
Г багатокомпонентне речення з сурядністю

© Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової освіти», 2025

14. Складниками якої науки є мовознавство і літературознавство?
А когнітивістика
Б семантика
В стилістика
Г філологія

15. Як називається морфема, розташована в слові (словоформі) після закінчення та формотворчого суфікса, що має граматичне і (або) словотвірне значення?
А конфікс
Б постфікс
В інтерфікс
Г інфікс

16. Який рядок містить приклад метатези?
А бондар
Б павук
В життя
Г сонце

17. Як класифікують прості речення за формальним вираженням предикативного центру?
А повні / неповні
Б розчленовані / нерозчленовані
В ускладнені / неускладнені
Г поширені / непоширені

18. У якому рядку подано правильне тлумачення прикладної лінгвістики?
А опрацьовує методи виконання практичних завдань, пов'язаних із використанням мови
Б з'ясовує сутність і природу мови, її будову й організацію, функціонування та розвиток
В вивчає окремі мови або мовні сім'ї, групи споріднених мов світу
Г виявляє та досліджує спільні й відмінні риси мов на основі їх зіставного вивчення

19. У якому варіанті всі терміни позначають проміжні рівні мовної системи?
А фразеологійний, словотвірний, морфонологійний
Б фонологійний, морфологійний, морфонологійний
В синтаксичний, лексико-семантичний, фразеологійний
Г морфологійний, морфонологійний, лексико-семантичний

20. Позначте рядок, у якому всі слова мають відтінок розмовності.
А поливання, поління, колотнеча
Б прокладання, гризня, ворожнеча
В грання, читання, тяганина
Г гульня, метушня, біганина

© Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової освіти», 2025

21. Позначте рядок, у якому наведено характерні ознаки дискурсу як комунікативно-стилістичного явища.
А діалогічність, наявність вербального і невербального компонентів
Б монологічність, наявність лише вербального компонента
В двозначність, наявність лише невербального компонента
Г однозначність, наявність усталених конвенційних компонентів

22. У якому рядку наведено рубрикацію наукового тексту?
А заголовок; зміст; тези; додатки
Б вступ; розділ 1; розділ 2; висновки
В конспект; графіки; анкети; статистика
Г план; теорія; практика; анотація

23. Позначте рядок, у якому всі наведені мовні засоби є типовими для жанрів наукового стилю.
А однозначна лексика, термінологія, чітко організований синтаксис
Б наявність емоційно-експресивної лексики, термінологія
В образна лексика, точні найменування, тропи та стилістичні фігури
Г розмовна лексика, свобода синтаксичного конструювання, тропи

24. У якому рядку всі слова – архаїзми?
А шуйця, воля, радість
Б кошовий, слово, глас
В десниця, ланіти, словеса
Г осавула, таляр, війт

25. Який із наведених способів є прикладом синтетичного вираження граматичних значень?
А використання порядку слів
Б використання службових дієслів
В викостання закінчень слів
Г використання прийменників

26. Яка функція мови найвиразніше зреалізована у твердженні Сократа: «Заговори, щоб я тебе побачив»?
А когнітивна
Б фатична
В експресивна
Г волюнтативна

27. Які мовні рівні зазнають найбільших змін у процесі мовного розвитку?
А фонологійний і морфологійний
Б лексико-семантичний і синтаксичний
В фонологійний і словотвірний
Г морфологійний і синтаксичний

© Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової освіти», 2025

28. Визначте основну властивість системного характеру мови.
А взаємозв'язок і взаємодія елементів
Б наявність чотирьох основних рівнів
В загальний, абстрактний характер
Г наявність різнорівневих одиниць

29. Яке з наведених визначень відповідає поняттю «лексико-семантичний варіант слова»?
А мовна одиниця, що має протилежне значення до іншої
Б варіант вимови одного й того самого слова в різних діалектах
В окреме лексичне значення багатозначного слова
Г повторюване слово в тексті для створення стилістичного ефекту

30. Позначте дефініцію поняття «стилістична фігура».
А мовний зворот, по-особливому побудований на синтаксичному рівні
Б мовний зворот, у якому словосполуку вжито в переносному значенні
В мовний зворот, багаторазово повторюваний без творчого переосмислення
Г мовний зворот, побудований на повторенні спільнокореневих слів

31. Яка з одиниць належить до одного з основних рівнів структури мови?
А не доходять руки
Б клеїти дурня
В годувати жданиками
Г пекти хліб

32. Як поділяються речення за ознакою наявності чи відсутності структурно необхідних членів?
А членовані й нечленовані
Б двоскладні й односкладні
В повні й неповні
Г поширені й непоширені

33. Які три аспекти є основою для вивчення звуків мовлення?
А акустичний, біологічний, семантичний
Б фізичний, фізіологічний, лінгвістичний
В біологічний, функціональний, мовний
Г фізіологічний, лінгвістичний, семантичний

34. У якому рядку наведено морфологійні категорії дієслова?
А рід, число, відмінок, спосіб, вид, особа
Б число, рід, стан, особа, вид, відміна
В спосіб, стан, час, число, рід, незмінність
Г спосіб, особа, число, вид, час, стан

© Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової освіти», 2025

35. Позначте усталене словосполучення, властиве розмовному стилю мови.
А узяти слово
Б узяти до відома
В узяти за душу
Г узяти реванш

36. Який жанр містить не лише факти, а й відповіді на запитання, поставлені респонденту?
А інтерв'ю
Б репортаж
В коментар
Г звіт

37. Який із числівників належить до порядкових?
А один
Б п'ятий
В двоє
Г сто

38. У якому рядку всі лексичні одиниці містять однотипну мотивацію (або фонетичну, або морфологічну, або семантичну)?
А Підберезник, м'явкання, сухоти (хвороба)
Б кукурікати, дзижчати, ґелґотати
В білити, гавкати, ойкати
Г столяр, синець, жовтуха (хвороба)

39. Які типи мислення притаманні людині?
А емоційне, практично-дійове, семантичне
Б чуттєве, оказіональне, словесно-логічне
В чуттєво-образне, технічне, поняттєве
Г наочно-образне, ідіоматичне, граматичне

40. Що було передумовою виникнення та розвитку теорії дискурсу й дискурсивного аналізу тексту?
А спроби вивести синтаксис за межі речення, не сприймати текст тільки через граматичні категорії, а звертатися до соціокультурних ситуацій
Б спроби вивести метафори за межі мови, зважаючи на аспект метафоричності мислення й виникнення теорії концептуальних метафор
В спроби розкрити когнітивні процеси, на основі яких відбувається продукування, сприйняття та інтерпретація тексту
Г спроби інтерпретації мовленнєвої діяльності людей не лише в лінгвістичних, а й у психологічних аспектах

© Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової освіти», 2025

41. Який варіант відповіді правильно описує фонетичну транскрипцію?
А використовують під час вивчення іноземної мови, коли написання не збігається з вимовою
Б фіксують головні вияви фонем, незалежно від їх звукової реалізації в потоці мовлення
В використовують для уподібнення одного звука до іншого
Г застосовують для неточної передачі звукової форми слів

42. Ф. де Соссюр стверджував: «Мова – це система знаків, які виражають поняття». З якою науковою сферою вчений поєднав лінгвістику?
А антропологією
Б семіотикою
В логікою
Г філософією

43. У якому рядку наявні лише фразеологічні єдності?
А прикусити язика, кров з молоком, плисти за течією
Б зачепити почуття, порушити питання, страх бере
В дати дуба, бити баглаї, пекти раків
Г ні пари з уст, точити ляси, сидіти на бобах

44. Оберіть найбільшу фонетичну одиницю.
А звук
Б склад
В такт
Г фраза

45. Яким в аспекті конотації є слово «ректи» в значенні «промовляти»?
А застаріло-урочистим
Б урочистим
В розмовним
Г просторічно-зневажливим

46. Позначте аспект вивчення фонетики, за яким розрізняють у звуках їх силу, висоту, довготу.
А фізіологічний
Б фізичний
В лінгвістичний
Г психолінгвістичний

47. Позначте синтаксичний критерій групування слів у частини мови.
А слово є певним членом речення залежно від його функції
Б частини мови розрізняють за способом словотворення
В слова зі значенням предметності належать до іменників
Г граматичні категорії визначають належність слова до частини мови

© Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової освіти», 2025

48. Позначте різновид односкладного речення «Співай, щасливий жайворонку, над степами у піднебессі!» (Є. Гуцало).
А неозначено-особове
Б означено-особове
В безособове
Г узагальнено-особове

49. Який фонетичний процес у системі голосних відбувся в словах «кленок» і «клинок»?
А редукція
Б синкопа
В протеза
Г апокопа

50. Позначте правильне твердження щодо актуального членування речення.
А тема – це нова інформація в реченні, яку фіксує наголос
Б рема – це частина речення, що повторює відому інформацію
В рема – це комунікативний центр речення, який передає нове повідомлення
Г тема завжди стоїть у кінці речення та передає нову інформацію

51. Який варіант відповіді є фразеологічним сполученням?
А тепле сонечко (приємне сонечко)
Б тепле взуття (зимове взуття)
В тепле слово (щиросердне слово)
Г тепле місце (вигідне місце)

52. У якому варіанті всі слова стилістично нейтральні?
А дашок, нібито, дія
Б а, але, матуся
В віра, страховисько, зима
Г брат, сестра, батько

53. Позначте функційно-синтаксичні засоби, які втілюють категорію модальності тексту.
А як уже зазначалося; як було показано; як засвідчив аналіз
Б проілюструємо це на; наведемо декілька прикладів; опишемо окремі випадки
В автор переконаний; рецензент припускає; автор критично ставиться
Г зважаючи на те, що; з огляду на викладене; у зв’язку з тим, що

54. У якому варіанті для запису слів застосовано транслітерацію?
А Київ, Україна, Шевченко
Б [кúјіў], [украјíна], [шеᵘвчéнкᵒо]
В < кúјів >, < украјíна >, < шевчéнко >
Г Kyiv, Ukraina, Shevchenko

© Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової освіти», 2025

55. Який комунікативний бар'єр виникає, коли учасники спілкування по-різному розуміють одне й те саме повідомлення?
А смисловий
Б семіотичний
В стилістичний
Г прагматичний

56. Що є обов'язковою умовою для реалізації діалогічного мовлення?
А участь одного мовця, який висловлює думки без відповіді
Б наявність щонайменше двох учасників, які взаємодіють
В діяльність адресанта, розраховане на пасивне сприйняття адресатом
Г чергування висловлювань учасників інтеракції

57. На яких рівнях мови найбільше представлені ознаки функційних стилів?
А на фонологійному і фразеологійному
Б на лексичному і синтаксичному
В на морфонологійному і словотвірному
Г на морфологійному і фонетичному

58. У чому особливість драматичних жанрів художнього стилю?
А вони мають епічну структуру та сюжетні лінії
Б їхній зміст передається переважно через розповідь автора
В вони розраховані на сценічне втілення і подаються у формі діалогу
Г у них домінує авторська лірика та опис природи

59. В якому рядку правильно наведено типи підрядного зв'язку у словосполученні?
А узгодження, управління, керування
Б прилягання, узгодження, керування
В підпорядкування, прилягання, поєднання
Г узгодження, керування, координація

60. Визначте тип зв'язку між реченнями в складному синтаксичному цілому, що передбачає поступове розгортання думки, коли кожне наступне речення доповнює попереднє.
А ланцюжковий зв'язок
Б паралельний зв'язок
В протиставний зв'язок
Г причинно-наслідковий зв'язок

61. У якому рядку наведено означальні займенники?
А весь, такий, самий
Б всякий, кожний, чийсь
В сам, всякий, якийсь
Г інший, увесь, кожен

© Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової освіти», 2025

62. Який компонент словникової статті НЕ є обов'язковим в одномовному тлумачному словнику загального типу?
А тлумачення значення слова
Б наголос і граматична характеристика
В відомості про походження слова
Г приклади слововживання

63. Яке поняття позначає сукупність мовних і експресивних засобів, що вирізняють стиль письменника?
А ідіостиль
Б стилістичний контекст
В функційний стиль
Г стилістичний прийом

64. Які ділові папери є універсальними і використовуються в усіх галузях суспільної діяльності?
А паспорт, розписка, заповіт
Б протокол, наказ, розпорядження
В указ, рішення, положення
Г кодекс, статут, постанова

65. До якого лексико-граматичного розряду належить іменник «молодь»?
А власна назва
Б абстрактна назва
В речовинна назва
Г збірна назва

66. Що називають вільною морфемою?
А основу, яку можна вживати як окреме слово
Б поняття, яке не має лексичного значення
В морфему, яка сама не є основою
Г морфему, яка стоїть завжди після кореня

67. Який термін позначає сукупність значень, що реалізуються одним словом у різних контекстах?
А парадигма
Б лексико-семантична група
В полісемія
Г синонімічний ряд

68. У якому варіанті охоплено всі змістові компоненти поняття «мовознавство»?
А зв'язок мови з позамовними явищами
Б сутність, функціонування, будова і розвиток мови
В основні та проміжні рівні структури мови
Г фонетичні, лексичні і граматичні одиниці мови

© Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової освіти», 2025

69. Позначте художній засіб, який використано в реченні «Людина з особливими потребами».
А евфемізм
Б метафора
В метонімія
Г гіпербола

70. Яка комунікативна ситуація є прикладом полілогу?
А групове обговорення проблеми для пошуку спільного рішення
Б презентація наукової доповіді перед професійною аудиторією
В групова дискусія, де кожен учасник почергово викладає свою позицію
Г розмова трьох співрозмовників, де один є модератором

71. Зазначте мету функційної стилістики.
А вивчення всіх елементів стилю художнього твору, письменника, літературного напряму
Б визначення ролі екстралінгвістичних чинників у мовному спілкуванні
В здійснення повного опису стилістичних засобів національної мови
Г зіставлення споріднених мов із метою виявлення спільного та відмінного в їхніх стилістичних системах

72. Які фази має артикуляція звуку мовлення?
А приступ, витримка, відступ
Б приступ, витримка, експозиція
В екскурсія, витримка, експозиція
Г екскурсія, рекурсія, відступ

73. Які функції мови є визначальними з погляду спілкування?
А мислетвірна, репрезентативна, фатична
Б комунікативна, когнітивна, мислетвірна
В комунікативна, емотивна, фатична
Г когнітивна, референтна, комунікативна

74. Який вид наголосу використовується для надання висловлюванню емоційного забарвлення?
А мелодійний
Б довготний
В емфатичний
Г динамічний

75. Яка мотивація творення слів виявляється через переносне значення слова?
А фонетична
Б морфологійна
В етимологійна
Г семантична

© Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової освіти», 2025

76. Позначте правильне твердження.
А троп – прийом поетичного звукопису
Б стилістична фігура – явище синтагматичного характеру
В фігура мови – основа первинної номінації
Г риторична фігура – структурний елемент, що домислюється контекстом

77. Як називається стилістична фігура, побудована на підкресленому протиставленні протилежних явищ, почуттів, образів?
А антитеза
Б оксиморон
В градація
Г синекдоха

78. Що є ознакою фразеологічного зрощення?
А часткова семантична прозорість
Б словесна змінність компонентів
В повна семантична нерозкладність
Г граматична варіативність

79. Як називають запозичення, мінімально асимільовані до мовної системи?
А варваризми
Б кальки
В напівкальки
Г інтернаціоналізми

80. Позначте мету укладання перекладного словника.
А відтворити лінгвістичну історію слова
Б з’ясувати стилістичне вживання слова
В пояснити семантичну структуру слова
Г подати відповідник слова в іншій мові

81. Який стилістично-синтаксичний засіб використано в реченнях «Кит на морі романтик», «І що сало? Ласощі…», «Я несу гусеня»?
А паліндром
Б плеоназм
В тавтологія
Г рефрен

82. Позначте спосіб творення слова «козак-дівка».
А композиція
Б юкстапозиція
В абревіація
Г конверсія

© Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової освіти», 2025

83. У якому з варіантів відповіді всі наведені стилістичні виражальні засоби є фігурами мови?
А анафора, плеоназм, паралелізм
Б паралелізм, градація, синекдоха
В еліпсис, інверсія, метонімія
Г ономатопея, епіфора, багатосполучниковість

84. Як визначається мовний знак за концепцією Ф. де Соссюра?
А як матеріальна одиниця мови, що виражається у звуках
Б як протиставлена двобічна психічна сутність: означення й означуване
В як символ, що встановлює логічний зв'язок між формою та змістом
Г як фізичне явище, що сприймається органами чуття

85. Визначте розділ мовознавства, предметом вивчення якого є виражальні засоби мови.
А стилістика
Б граматика
В фонетика
Г лексикологія

86. Який структурний елемент енциклопедичної статті містить визначення поняття або реалії?
А заголовок
Б дефініція
В анотація
Г ілюстрація

87. У якому з наведених прикладів одна зі словоформ демонструє порушення мовної норми?
А вийти з кіна
Б багато желе
В підкорювати моря
Г цариця полів

88. Який із наведених прикладів ілюструє синтагматичні зв'язки?
А гарний, красивий, вродливий
Б великий – малий
В орел, яструб, ворон – птахи
Г розтринькати гроші

89. Які види складів розрізняють за характером початкового звука?
А прикриті, неприкриті
Б прикриті, відкриті
В неприкриті, закриті
Г відкриті, закриті

© Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової освіти», 2025

90. Яке мовознавство виконує практичні мовні завдання?
А прикладне
Б зіставне
В загальне
Г конкретне

91. Що змінюється від частоти коливання голосових зв'язок людини?
А сила звука
Б висота звука
В довгота звука
Г тембр звука

92. Яке терміносполучення позначає немовні засоби передачі інформації, що належать до різних знакових систем?
А невербальні коди
Б соціальні коди
В штучні коди
Г символічні коди

93. Яким мовам притаманні афікси, що водночас виражають кілька граматичних значень?
А ізолятивним
Б флективним
В аглютинативним
Г інкорпоративним

94. Визначте складне словосполучення.
А зимовий вітер зі сходу
Б студентські збори
В чорне море приносить користь
Г ми дивилися новий фільм

95. Який з цих методів дає змогу здійснити діахронійний аналіз мови?
А порівняльно-історичний
Б статистичний
В описовий
Г структурно-дистрибутивний

96. Яка методика передбачає поступове членування синтаксичної одиниці на компоненти до рівня нерозкладних елементів?
А дистрибутивний аналіз
Б аналіз за безпосередніми складниками
В трансформаційний аналіз
Г компонентний аналіз

© Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової освіти», 2025

97. В якому реченні вжито термін?
А Хлопець запізнився на пару.
Б Програміст оновив драйвер на ноутбуку.
В Ми зібралися на тусовку в центрі.
Г Бабуся принесла із саду кошик яблук.

98. У якому варіанті відповідей наведено ознаки розмовного стилю?
А аргументованість, об'єктивність, логічність, насиченість термінами, уникання образності, розгалужені синтаксичні конструкції
Б стандартизованість, стислість, стабільність, документальність, сувора доказовість, усталені звороти, громіздкі конструкції
В спонтанність, емоційність, особлива невимушеність, діалогічна спрямованість, неприйнятні для інших стилів звороти і слова
Г образність, експресивність, поетичність, зображальність, естетичність, відкритість, ужиті в переносному значенні слова

99. Який метод дослідження передбачає систематизацію та інвентаризацію мовного матеріалу?
А функційний
Б структурний
В описовий
Г зіставний

100. Що є предметом вивчення часткового (конкретного) мовознавства?
А окремі мови світу або мовні сім'ї, групи споріднених мов
Б конкретні мовні закони як теорії та моделі
В сутність мови, її природа, походження, закони розвитку
Г практичні завдання аналізу будови, функціонування і навчання мови

101. У якому реченні використано синекдоху?
А Не лінися рано вставати та замолоду більше знати.
Б Грамоти вчиться – завжди пригодиться.
В Грамотний – видющий і на все тямущий.
Г Мудра голова не дбає на лихі слова.

102. Яка сутнісна характеристика мови вможливлює появу мертвих мов?
А мова є засобом самовираження індивіда
Б мова фізіологічно зумовлена природою людини
В мова не може існувати поза суспільством
Г мова відображає психічні особливості носіїв

© Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової освіти», 2025

103. Яка ситуація описує мікрофонне монологічне мовлення як посередньо-контактну форму усного спілкування?

А учитель викладає тему перед класом
Б капітан мотивує команду перед фіналом гри
В радіоведучий читає новини в студії
Г студент відповідає на питання на семінарі

104. У якому рядку подано складне речення із безсполучниковим і підрядним зв'язком?

А Відчув, що я знову стою на початку незвіданої дороги, і від того в мене щасливо стислося серце (В. Шкляр).
Б Повечорів мій день, туман поле ясне укриває, і я дивлюсь, хвилюючись, навколо, – треба мені поспішати (О. Довженко).
В Коли заходило сонце, невибиті шиби ясно горіли, і клен, що ріс на терасі, теж палав холодним вогнем (Г. Пагутяк).
Г Не відливайте для мене кулю: знаю такого снайпера, що знає поцілити словом (М. Матіос).

105. Який аспект функціонування мови вивчають сучасні дослідники рукописних пам'яток давньоанглійської мови?

А синхронійний
Б психологічний
В комунікативний
Г діахронійний

106. Які лексико-граматичні класи слів виокремлюють на підставі спільності категорійних значень, єдності морфологічних і синтаксичних ознак?

А словозмінні парадигми
Б сполучення слів
В частини мови
Г функціональні стилі

107. Яка властивість мовного знака визначає його здатність складатися з окремих одиниць, що можуть бути сприйняті та проаналізовані незалежно?

А дискретність
Б лінійність
В змінність
Г довільність

© Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової освіти», 2025

108. За якими принципами класифікують монологічне мовлення?

А форма втілення; сфери вжитку; жанрова та функційно-комунікативна належність; генетичні ознаки

Б ситуативна пов'язаність; реактивна роль; значна амплітуда коливань; значення соціальних функцій

В співвідношення ролей; характер глобальної мети; особливості обміну інформацією; соціокультурні знання

Г соціально-психологічний вимір; часовий простір; фізична площина; ситуативний контекст

109. Чим формотвірний суфікс відрізняється від словотвірного?

А формотвірний суфікс утворює нові слова, натомість словотвірний лише змінює граматичну форму

Б формотвірний суфікс змінює граматичну форму слова, не створюючи нового лексичного значення

В обидва типи суфіксів взаємозамінні в процесі словотворення

Г словотвірний суфікс трапляється лише в прикметниках, а формотвірний – у дієсловах

110. Який стилістично-синтаксичний засіб застосовано у висловлюванні «Старі записнички не можна викидати. Там неповторні записи і дати»?

А парцеляція

Б градація

В парономазія

Г еліпсис

111. Для якої комунікативно-стилістичної одиниці мовлення характерні такі ознаки: занурення в соціокультурні ситуації, врахування екстралінгвальних чинників і ментальних особливостей учасників комунікації?

А текст

Б дискурс

В гіпертекст

Г період

112. Який троп ілюструють приклади «мертве світло», «передзвін серця», «краплиста пісня», «жар очей»?

А метафора

Б метонімія

В синекдоха

Г епіт

© Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової освіти», 2025

113. Яка з наведених одиниць служить для розрізнення значення різних мовних одиниць, але не має власного лексичного значення?
А морфема
Б фонема
В слово
Г речення

114. Що означає змінність мовного знака в контексті розвитку мовної системи?
А передавання сталого змісту в різних комунікативних ситуаціях
Б ізольованість мовної системи від зовнішніх впливів
В поступова еволюція форми або значення мовних одиниць
Г використання мовного знака як незмінного зразка для всіх мовців

115. Що в художньому стилі означає поєднання конкретно-чуттєвого живописання з інтелектуалізмом?
А комбінація наукових термінів і художніх засобів
Б зображення деталей через абстрактні поняття й фахову термінологію
В зв’язок образності та філософських ідей
Г відтворення ідеї через емоційні засоби вираження і професіоналізми

116. Що є об’єктом стилістики?
А система мовних одиниць різних рівнів та їх вживання в мовленні
Б сукупність знань про мову і закономірності її функціонування
В процеси породження, сприйняття та формування мовлення
Г сукупність номінативних одиниць та їх стилістичні можливості

117. Яка типологічна ознака тропа відрізняє його від фігури мови?
А уживання слова або вислову в переносному значенні
Б особлива синтаксична організація висловлення
В забезпечення синтагматичних стилістичних виражальних засобів
Г реалізація на рівні синтаксичних конструкцій з переносним значенням

118. Який рядок містить парономазію?
А хвала, як халва, недорога й солодка
Б оксамит червоний грає гаряче
В безгоміння, безлюддя довкола
Г полюють в полі на три тополі

119. Який із наведених прикладів ілюструє полісемію?
А порох (пил) / порох (вибухова речовина)
Б чайка (птах) / чайка (човен)
В байка (повчальний твір) / байка (тканина)
Г піч (для опалення) / піч (для випікання хліба)

© Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової освіти», 2025

120. Визначте непоширене речення.
А Зима з весною обнялися.
Б На вулиці було холодно.
В Птах голосно співає.
Г Сніг хрустить під ногами.

121. Позначте чинники мовного табу гуцулів, які називають ведмедя евфемістично «вуйко», «той», «він».
А містичні
Б моральні
В естетичні
Г історичні

122. У якому рядку всі сполучення слів відіграють стилістичну роль метафори?
А війнув вітерець, жменя слів, мліє степ
Б сплять тумани, кам'яне обличчя, протерлися лікті
В гострий розум, зітхає вітерець, упала ніч
Г дихав ранок, дрімає ліс, зал аплодував

123. Які чинники сприяють увиразненню індивідуального стилю?
А комунікативно-прагматичні й соціальні
Б суб'єктивно-психологічні й соціолінгвістичні
В когнітивно-дискурсивні й прагматичні
Г суб'єктивно-оцінні й екстралінгвістичні

124. Якого лексикографічного параметра немає в енциклопедичному словнику?
А характеристика предметів
Б пояснення абстрактних понять
В стилістична характеристика
Г опис власних назв

125. Як називають членування речення з урахуванням змін у його семантичній будові за певних умов спілкування?
А актуальним
Б структурним
В формальним
Г синтаксичним

126. Яка ознака відрізняє дискурс від тексту?
А використання поетичних мовних засобів
Б уживання типових синтаксичних конструкцій
В орієнтація лише на літературну норму
Г залежність від контексту й учасників комунікації

© Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової освіти», 2025

127. Яка з наведених характеристик найточніше описує жанр новели?
- **А** розгорнута оповідь про життя героя протягом тривалого часу
- **Б** ліричне зображення емоційного стану героя
- **В** коротка оповідь із несподіваною розв'язкою
- **Г** гумористичне відображення побутових ситуацій

128. Чим зумовлена довільність мовного знака?
- **А** тісним зв'язком між звуковою формою та змістом
- **Б** несвідомим вибором звукової форми в процесі комунікації
- **В** домовленістю між членами мовного колективу
- **Г** спадковістю фонетичної форми в різних мовах

129. У чому полягає відмінність між підрядним і сурядним типами синтаксичного зв'язку?
- **А** Підрядний зв'язок має однобічну залежність, а сурядний – рівноправність компонентів.
- **Б** Сурядний зв'язок будується на узгодженні форм, а підрядний – на підпорядкуванні однієї частини іншій.
- **В** Підрядний зв'язок передбачає рівноправність компонентів, а сурядний – їхню залежність.
- **Г** Сурядний зв'язок притаманний тільки простим реченням, а підрядний – складним.

130. Який тип зв'язку об'єднує всі лексичні одиниці одного семантичного поля?
- **А** синтагматичний
- **Б** синонімічний
- **В** парадигматичний
- **Г** асоціативний

131. Яку ознаку мови ілюструє феномен дітей-мауглі?
- **А** здатність до мови передається у спадок від батьків
- **Б** мова закладена в біологічній природі людини
- **В** опанування мови є результатом соціальної взаємодії
- **Г** мова має індивідуально-психологічний характер

132. Позначте дефініцію тропа як засобу мовного вираження.
- **А** ґрунтується на вживанні слова в переносному значенні
- **Б** полягає в особливій синтаксичній побудові висловлення
- **В** є результатом перетворення однієї структури в іншу
- **Г** характеризується відтворюваністю та незмінністю складу

© Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової освіти», 2025

133. На якій стилістичній фігурі ґрунтується фрагмент «Чорнії брови, карії очі, Темні, як нічка, ясні, як день!»?
А антитеза
Б парцеляція
В градація
Г парономазія

134. У якому рядку правильно вказано функції лексеми?
А виражає лексичне значення і виконує граматичну функцію
Б виражає лексичне значення і виконує синтаксичну функцію
В виражає лексичне значення і виконує словотвірну функцію
Г виражає лексичне значення і виконує номінативну функцію

135. Який фонетичний процес відбувається у вимові укр. «вокзал» [воґзáл] та англ. «birds» [bə:dz]?
А повна дистанційна асиміляція за глухістю
Б повна контактна асиміляція за дзвінкістю
В часткова дистанційна асиміляція за дзвінкістю
Г часткова контактна асиміляція за глухістю

136. На який тип зв’язків у лексико-семантичній системі вказує наявність у слова двох і більше лексико-семантичних варіантів?
А синонімія
Б антонімія
В полісемія
Г омонімія

137. Яка теза підтверджує зв’язок мовознавства та соціології?
А мова функціонує в суспільстві
Б у мові відображено менталітет народу
В мова є найважливішим засобом мислення
Г мова – це явище психічне

138. Яка наука першою дала мовознавству методологію?
А соціологія
Б антропологія
В філософія
Г математика

© Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової освіти», 2025

139. Яка стилістична фігура використана для побудови тексту?
Синиця в шибку вдарила крильми.
Годинник став. Сіріють німо стіни (В. Симоненко).
А інверсія
Б еліпсис
В градація
Г парцеляція

140. Що вивчає стилістика?
А частини мови та принципи їх виокремлення
Б вживання мовних одиниць та їх експресивний потенціал
В типи складносурядних та складнопідрядних речень
Г класифікацію фразеологізмів за структурою та походженням

© Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової освіти», 2025

Правильні відповіді до завдань екзаменаційної роботи

№	Відповідь
1	В
2	Б
3	Б
4	А
5	В
6	Б
7	Г
8	А
9	А
10	Б
11	Б
12	В
13	Б
14	Г
15	Б
16	А
17	А
18	А
19	А
20	Г
21	А
22	Б
23	А
24	В
25	В
26	Г
27	Б
28	А
29	В
30	А
31	Г
32	В
33	Б
34	Г

© Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової освіти», 2025

35	В
36	А
37	Б
38	Б
39	В
40	А
41	А
42	Б
43	А
44	Г
45	А
46	Б
47	А
48	Б
49	А
50	В
51	Г
52	Г
53	В
54	Г
55	А
56	Б
57	Б
58	В
59	Б
60	А
61	Г
62	В
63	А
64	Б
65	Г
66	А
67	В
68	Б
69	А
70	А
71	Б

© Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової освіти», 2025

72	А
73	Б
74	В
75	Г
76	Б
77	А
78	В
79	А
80	Г
81	А
82	Б
83	А
84	Б
85	А
86	Б
87	А
88	Г
89	А
90	А
91	Б
92	А
93	Б
94	А
95	А
96	Б
97	Б
98	В
99	В
100	А
101	Г
102	В
103	В
104	Г
105	А
106	В
107	А
108	А

© Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової освіти», 2025

109	Б
110	А
111	Б
112	А
113	Б
114	В
115	В
116	А
117	А
118	А
119	Г
120	А
121	А
122	В
123	Б
124	В
125	А
126	Г
127	В
128	В
129	А
130	В
131	В
132	А
133	А
134	Г
135	Б
136	В
137	А
137	В
139	А
140	Б

© Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової освіти», 2025